

Signalering en gevolgen van seksueel misbruik bij jonge kinderen op korte, middellange en lange termijn

Gepubliceerd: 31-05-2013 Laatst bijgewerkt: 19-04-2025

Het doel van het onderzoek is het systematisch in kaart brengen van de signalen en de korte, middellange en lange termijn gevolgen van seksueel misbruik en kinderpornografie hiervan op het internet bij zeer jonge kinderen en hun ouders. Hierbij...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestart
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON54659

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Signalering en gevolgen van seksueel misbruik bij jonge kinderen

Aandoening

- Overige aandoening
- Angststoornissen en -symptomen
- Leeftijdsgebonden factoren

Synoniemen aandoening

angstklachten, ontwikkelingsproblemen, relatieproblemen

Aandoening

hechtingstoornis

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Amsterdam UMC

Overige ondersteuning: GGD Amsterdam; UMC Amsterdam; Ministeries VWS en J&V

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: jonge kinderen, seksueel misbruik

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De primaire uitkomstmaten zijn posttraumatische stressklachten, dissociatieve symptomen, gedragsproblemen, seksueel niet leeftijdsadequaat gedrag, seksueel afwijkende kennis en ouder- kind interacties

Secundaire uitkomstmaten

Psychisch welzijn van de ouders

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Er is nauwelijks onderzoek gedaan naar de signalen, de gevolgen van seksueel misbruik en kinderpornografie hiervan op het internet van zeer jonge kinderen en hun ouders. De meeste studies zijn gedaan bij meisjes die seksueel misbruikt waren, waarbij het misbruik met name plaatsvond binnen het gezin of de familie. De gevolgen van seksueel misbruik kunnen ernstig zijn, waarbij diverse risico- en beschermende factoren een rol spelen. Seksueel misbruik heeft gevolgen voor de psychosociale, emotionele, cognitieve en fysieke ontwikkeling van een kind en de relatie met de ouder(s) en tussen de ouders onderling.

Bij de zedenzaak in Amsterdam gaat het om zeer jonge kinderen, waarbij de hoofdpleger van buiten het gezin kwam en de slachtoffers met name jongens waren. Onderzoek bij kinderen en hun ouders van de zedenzaak geeft de mogelijkheid om meer inzicht te krijgen in de signalen van seksueel misbruik bij zeer jonge kinderen, risico- en beschermende factoren en gevolgen van seksueel misbruik, zodat vroege herkenning van symptomen plaatsvindt en behandeling kan worden ingezet.

Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is het systematisch in kaart brengen van de signalen en de korte, middellange en lange termijn gevolgen van seksueel misbruik en kinderpornografie hiervan op het internet bij zeer jonge kinderen en hun ouders. Hierbij wordt zowel gekeken naar psychische, sociale, emotionele, cognitieve en fysieke ontwikkeling(-sproblemen) van kinderen en het psychisch welzijn van ouders, als ook naar de kwaliteit van de interacties tussen ouder(s) en kind, en ouders onderling. De primaire uitkomstmaten zijn posttraumatische stressklachten, dissociatieve symptomen, seksueel niet leeftijdsadequaat gedrag en kennis, gedragsproblemen en de kwaliteit van de ouder-kind interactie. Binnen de primaire onderzoeksgroep wordt onderzocht wat de verschillen zijn in uitkomsten tussen de kinderen waarbij het seksueel misbruik is bevestigd en kinderen en hun ouders waarbij er sprake is van een sterk vermoeden zonder juridisch bewijs.

Onderzoekopzet

(I): signaleren van seksueel misbruik bij zeer jonge kinderen

De eerste meting (T0) vond direct plaats na de bekendmaking van de zedenzaak in december 2010. In het AMC werd er op de polikliniek vijf teams samengesteld van drie type professionals (kinderarts, ouderbegeleider en kinderpsycholoog/orthopedagoog). Dit team heeft systematisch diagnostiek gedaan naar de lichamelijke en psychische gevolgen van het (vermoeden) seksueel misbruik van kinderen en hun ouders. In totaal werden er 130 kinderen en hun ouders onderzocht, waarvan 125 ouders toestemming gaven voor gebruik van de geanonimiseerde gegevens voor wetenschappelijk onderzoek. Van deze kinderen is er van 87 een politiedossier, waarbij het seksueel misbruik is bewezen en/of door de hoofdpleger is bevestigd.

(II): longitudinaal onderzoek (cross-sequentieel)

Het betreft een cross-sequentieel longitudinaal onderzoek (Bell, 1953; Schaie & Hertzog, 1982; Trickett e.a., 2011) van kinderen die seksueel misbruikt zijn of waarbij er sprake is van een sterk vermoeden (KSM-groep). Een cross-sequentieel longitudinaal design biedt de mogelijkheid om de gevolgen van seksueel misbruik systematisch te bepalen door de volgende drie onderzoekstechnieken te combineren: (1) dezelfde kinderen op verschillende leeftijden te onderzoeken (longitudinaal onderzoek); (2) kinderen van verschillende leeftijden op één tijdstip te onderzoeken (dwarsdoorsnede onderzoek); en (3) kinderen van verschillende leeftijden op verschillende tijdstippen te onderzoeken (cross-sequentieel onderzoek).

(III): kwalitatief onderzoek

Het betreft een kwalitatief onderzoek, waarbij ouders worden geïnterviewd gericht op de vraag wat hun ervaringen zijn met de hulpverlening, de invloed is van de juridische procedures en media aandacht, de impact is van verspreiding van pornografisch materiaal via het internet. Tevens wordt een focusgroep ingesteld, waarin de uitkomsten van het kwantitatieve onderzoek (II) worden teruggekoppeld ter verdieping en verklaring van de gevonden resultaten.

Ook therapeuten die kinderen en ouders van de zedenzaak behandelen zullen worden geïnterviewd over hun klinische ervaringen.

Inschatting van belasting en risico

Er is geen risico verbonden aan de deelname van het onderzoek. De vragen kunnen echter belastend zijn voor ouders en kinderen. De onderzoekers zijn daarom ook goed getraind en hebben allemaal meerjarige ervaring in het afnemen van interviews bij ouders en kinderen. De tijd die ouders en kinderen investeren wordt tot een minimum beperkt. Het gaat dan ook om slechts een meetmoment per jaar.

Contactpersonen

Publiek

Amsterdam UMC

Meibergdreef 5
Amsterdam 1105 AZ
NL

Wetenschappelijk

Amsterdam UMC

Meibergdreef 5
Amsterdam 1105 AZ
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Adolescenten (12-15 jaar)

Volwassenen (18-64 jaar)

Kinderen (2-11 jaar)

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- Kinderen waren betrokken bij de Amsterdamse zedenzaak
- Seksueel misbruik is bewezen of er is een sterk vermoeden dat seksueel misbruik heeft plaatsgevonden

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

geen

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Diagnostiek

Deelname

Nederland

Status: Werving gestart

(Verwachte) startdatum: 03-06-2013

Aantal proefpersonen: 150

Type: Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 31-05-2013

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC
Goedgekeurd WMO	
Datum:	29-07-2013
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC
Goedgekeurd WMO	
Datum:	29-10-2013
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC
Goedgekeurd WMO	
Datum:	18-08-2016
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC
Goedgekeurd WMO	
Datum:	27-09-2019
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC
Goedgekeurd WMO	
Datum:	07-02-2023
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	MEC Academisch Medisch Centrum (Amsterdam)
	Kamer G4-214
	Postbus 22660
	1100 DD Amsterdam
	020 566 7389
	mecamc@amsterdamumc.nl
Goedgekeurd WMO	
Datum:	31-03-2025
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	MEC Academisch Medisch Centrum (Amsterdam)
	Kamer G4-214
	Postbus 22660

1100 DD Amsterdam

020 566 7389

mecamc@amsterdamumc.nl

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL43481.018.13